

Kinek a fejéből pattant ki a koncertturné gondolata?

B. G.: Dés Laci fejéből. De ez annyira kézenfekvő volt, hogy amikor elhangzott az ötlet, mind a négy színész azt mondta, természetesen részt vesz a koncertturnén. Ez valahogy a levegőben lógott.

Miért aktuálisak éppen most a több mint húsz évvel ezelőtti lemezek anyagai?

B. G.: Az *Átutazó*, Udvaros Dorottya szólólemeze, a *Hallgass kicsit!* pedig Básti Juli és Cserhalmi György közös albuma. Mindkettő végre megjelent CD-n. És valamennyien elégedettek vagyunk azzal, amit ennyi év után most újra hallunk. Kulkával pedig, akinek szintén nagy énekdedve van, régi vágyunk, hogy együtt dol-

Máshogy kell színészekre dalokat írni, mint énekesekre?

B. G.: Igen, mert a dalokon belül játéklehetőséget is kell teremteni. Ugyanakkor a színésznek azért az énekesség felé kell elmozdulnia. Nem szabad mindent eljátszania, amire vágyakozna. Azért szeret énekelni a színész, mert egészen más a kapcsolata a nézőkkel, mint amikor szerepet játszik. A dalokon keresztül közvetlenebb lehet a kapcsolat a publikummal.

Akár szituációkat is beleírsz a szövegbe?

B. G.: Így van, amikor színészek számára dolgozom, szituációt, több fordulatot, több információt írok bele a szövegbe, és erőteljesebben képelem el azt az alakot, akit megtestesít. Nem véletlenül kaptam a

szinte mindent felsoroljak, ami csak megtörténhet egy férfival és egy nővel, amikor szenvedélyes kapcsolatba kerülnek egymással.

Mik történnek velük?

B. G.: Összevesznek, kibékülnek, fájdalmas érzéseik támadnak, féltékenyek, keserűek, boldogak, ravaszak, hazudnak és a legteljesebb őszinteségre törekednek. Férfiek és feleségek, elvált párok, egymást régen nem látott szerelmesek. Páros szituációk váltakoznak magányos vallomásokkal.

Cseh Tamással közös együttlétek által ihletetten írtok dalokat.

Déssel ez ugyanígy megy?

B. G.: Ugyanígy. Azzal a céllal találkozunk, hogy dalt írjunk. Ő előre megírja a zenét, én pedig elmegyek egy olyan lakásra,

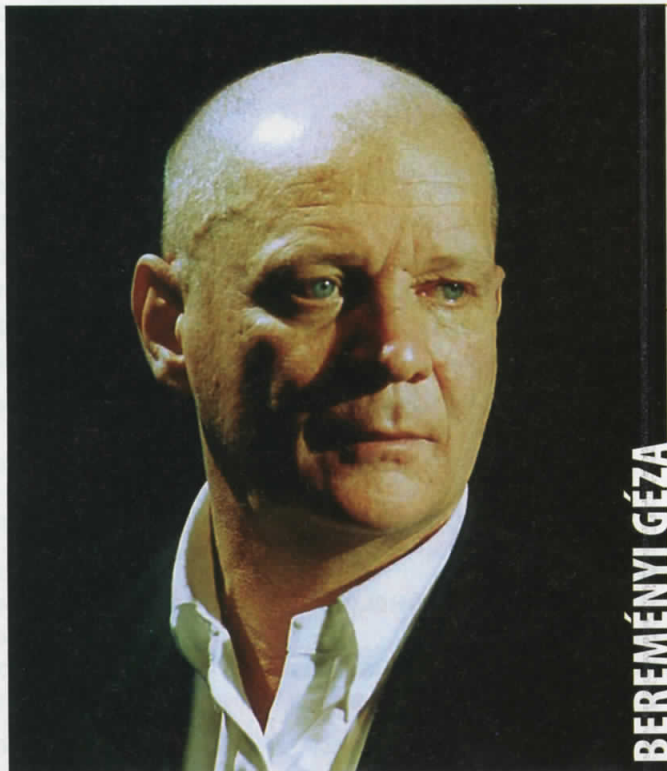
még némajáték is lesz. Hiszen olyan kitűnő képességű színészek állnak rendelkezésre, hogy érdemes élni minden lehetőséggel. Ez is kicsit közelit a színházhoz.

A zalaegerszegi színházban 2006 óta nem vagy már művészeti vezető. De most pályáztál a kecskeméti teátrum direktori székére.

B. G.: Ez a két dolog nincs egymással ok-okozati viszonyban. Zalaegerszegen 9 év alatt mindent megcsináltam, amit akartam, Bagó Bertalan művészeti vezetőként folytatja azt a munkát, amit együtt kezdtünk el. A színház az örökös tagjának választott.

Miért pályáztál Kecskemétre?

B. G.: Mert hallottam, hogy ott volt egy eredménytelen pályázat, és azt gondoltam, hogy megmértem magam.

BEREMÉNYI GÉZA

KONCERT A SZERELMI SZENVEDÉLYRŐL

ahol zongora van, és ő vár. '83 telén Udvaros Dorottyanak írtuk az első közös dalt. Dés ritkán költözik, mégis már három lakásban találkoztunk.

Gondolom, amikor a színész megkapja, még akkor is alakul a dal.

B. G.: Zeneileg igen, de a szöveg végső formáját már ketten eldöntjük Déssel. A színész, ha megkapja a szöveget, azt általában véglegesnek tekinti, inkább már csak a saját alakítására kíváncsi.

Ez a koncertsorozat azért kicsit színházzá is válik?

B. G.: Igen, mert szituációk vannak benne. Viszont alapvetően koncerthelyzetről van szó, mert a színészek többnyire a közönséggel szembefordulva énekelnek. Én leszek a rendező, már terveztem a különböző helyzeteket, most arra gondolok, hogy

Komolyan labdába kellett volna rúgnod.

B. G.: Ezért pályáztam.

Hogyan éled meg, hogy mégsem így történt?

B. G.: Ez ugye személyes kérdés?

Persze.

B. G.: Akkor személyesen válaszolok. Álmomban, négy nappal a döntéshozatal előtt, megjelent egy szigorú férfi, és a következőket mondta: „Nincs neked akkora szerencséd, hogy ne nyerd meg a kecskeméti színház igazgatói pályázatát.” Aztán fölébredtem, és rájöttem az álombeli utasításra. Ha nem vagyok igazgató, jobban koncentrálnék az írásra. Színadarabot pedig írhatok úgy is, hogy nem tartozom egyetlen társulathoz sem.

gozzunk. A CD-k megjelenése után merült fel, hogy jó lenne egy négyes. Ehhez pedig nyilvánvalóan új dalokat is kellett írunk, hogy mind a négy színész egyenlő arányban kapjon feladatot. Így lesznek szólók, duók, triók, kvartettek. Élőben nagyobb hatásúak lehetnek ezek a dalok, mint lemezen.

Férfi és Nő címet a koncertsorozat. Vagyis a színészek nemcsak énekesek, hanem a férfiaságukat és a nőiességüket is megjelenítik. Ez a koncert a szerelmi szenvedélyről szól. Arról, hogy egy férfival és nővel mi történik párkapcsolatban. Az volt a szándékom, hogy mint egy lexikonban,

Miért gondoltál arra, hogy pont most kellene egy ilyen koncertturné?

D. L.: Ennek a gondolata már régóta érlelődik. Gyakran érdeklődnek fiatalok, hol lehet megszerezni a több mint 20 évvel előtti lemezeket. Most már néhány hónapja kaphatók CD-n, van hozzájuk szép füzet is, szövegekkel, régi fotókkal. Ez is közrejátszott a koncertturné gondolatában. Néhány évvel ezelőtt pedig Jordán Tamás fölkért, hogy a Pécsi Országos Színházi Találkozón csináljak egy színházi dales-tet. Cserhalmi, Udvaros meg én is előadtunk dalokat, és érezni lehetett, hogy nagyon szerették, amit csinálunk. Az is a turné mellett szólt, hogy Básti és Cserhalmi közös lemezéből soha nem volt kon-

és az előadásmódot, jobban kihangsúlyozhassák. Úgy énekelnek el egy-egy dalt, mintha szerepet játszanának, miközben azért saját magukat adják, hiszen nem tudnak annyira elbújni, mint egy szerep mögé. A szonon, a dal műfajának egyébként sem állna jól, ha ki kellene vágni a magas c-t, és áriázni kéne.

A zenébe az is belekalkulálható, hogy a dalok előadása közben a színészek valószínűleg többet fognak játszani, mint az énekesek?

D. L.: Arra törekedtem, hogy azért ezek teljes értékű dalok legyenek. Ezt az is mutatja, hogy sokat közülük erről a két régi lemezről fel is dolgoztak, profi énekesek is előadják őket. Nem kevésbé jók

eszközök pár év alatt is hihetlenül sokat változnak. És ettől nagyon el tudnak avulni. A hangok és a ritmus, ha jók, nem avulnak el. Vagyis én a színészeket mindig az éneklés, és nem a játék felé

ért. Egyébként ezt külön meg is köszöntem neki a lemezborítón. De a felvételek közben azért próbáltam szólni, amikor úgy éreztem, hogy az előadásmód nagyon elmegy a színház irányába.

Férfi és Nő címmel országos koncertturné indul, ami május 22-én Szombathelyen kezdődik, és szeptember 4-én Budapesten ér véget. Dés László és Bereményi Géza több mint húsz évvel ezelőtti és új dalai szerepelnek a programban, amelyben négy kiváló színész, Básti Juli, Udvaros Dorottya, Cserhalmi György, Kulka János és Dés lép fel.

DÉS LÁSZLÓ

cert. Soha nem játszották ki ezeket a dalokat úgy, ahogy annak idején mi Dorottyaival turnéztunk. A dalok jelentős részének közönség előtt most lesz a premierje. És közel egy lemezre való új számot is írtunk Gézával.

Zeneszerzés közben mennyire kell figyelembe vened, hogy nem énekesekről van szó?

D. L.: Természetesen figyelembe kell venni. Már a kezdetekkor tudtam, hogy nem nagy hangterjedelmű énekeseknek írok. Ezért nincsen olyan nehézségi fok, ami miatt kínlódnuk kéne. Inkább arra fektettem a hangsúlyt, hogy kényelmesen érezzék magukat éneklés közben. De olyan egyéb erényeiket, amelyek esetleg az énekeseknek kevésbé erősségük, az értelmezést

tehát, csak olyanok, amelyeket eredetileg az adott színészekre írtam. Ezenkívül a szövegnek is óriási szerepe van, hiszen a dalaiban Géza általában történeteket ír. Minden dal egy kis történet. Ha egyedül éneklőket egy színész, akkor is dramaturgusok. Így aztán van miről mesélni az előadásuk közben. Ez a két lemezen is érződik. Amikor annak idején Udvaros, Básti, Cserhalmi a stúdióban is már nagyon elkezdtek értelmezni, színészi eszközöket bevetni, ezt én nem pártoltam. Azt gondolom, hogy hosszú távon nekem volt igazam. Ugyanis ha túl sokat játszanak, akkor elvész a dal zeneisége, és marad egy esetleg már tízhúsz év múlva manírosnak tűnő játék, hiszen a színészi

tereltem, mert azt gondoltam, hogy az ügyis megjelennik az előadásmódjukban.

Úgy működsz ilyenkor, mint egy rendező?

D. L.: Mint egy zenei rendező. A Básti-Cserhalmi-lemezt például a Rottenbiller utcában vettük fel. Amikor reggel tízkor a stúdióba mentem, összetalálkoztam Ács János rendezővel. Kvázi véletlenül ott bolyongott az utcában, a stúdió kapuja előtt. Kérdezte, hogy mit csinál? Mondtam, hogy a stúdióban éppen Básti Juli fog énekelni. Megkérdezte, hogy megnézheti-e. Bejött, pár napig segített, instruálta Julit. Soha nem fogom megtudni, hogy ez összeesküvés volt-e vagy tényleg véletlen találkozás. És ráadásul Ács Jani éppen rá is

Most viszont az élő előadásban valószínűleg fölerősödnek a színházi elemek.

D. L.: Egészen biztosan föl fognak erősödni. Egy kis színházat bele akarunk vinni a koncertbe. Mindenképpen próbáljuk kihasználni Básti, Udvaros, Cserhalmi, Kulka nagy színészi tudását, de még a koncert határain belül.

Te is föllépsz a zenekaroddal együtt...

D. L.: A Művészetek Palotájában volt novemberben egy jól sikerült estem. Erre is meghívtam Udvarost és Kulkát. Akkor én voltam a főszereplő, most ez megfordul, de azért én is előadok egy-két dalt a zongoránál, és szaxofonozom is. Komplex zenei élményt szeretnék a közönség és magam számára is. ■ BÓTA GÁBOR